

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39930,ul-Gruszczyńskiego-Tadeusza.html>
21.03.2026, 18:32

ul. Gruszczyńskiego Tadeusza

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Tadeusz Gruszczyński (1901-1945) - działacz komunistyczny, w 1945 r. mianowany przez komunistów I wiceprezydent Gliwic

Urodził się 10 IV 1901 r. w Dąbrowie Górniczej. W czasie I wojny światowej był ewakuowany wraz z rodziną do Rosji. Po powrocie do kraju został wcielony do WP. Po demobilizacji pracował w różnych zakładach w Strzemieszycach i Sosnowcu. W latach 30. r. rozpoczął działalność w komunistycznej konspiracji (KPP) oraz w Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom (MOPR) – strukturze będącej dodatkowym narzędziem oddziaływania bolszewików na społeczeństwa innych krajów.

Po wybuchu wojny, mimo agresji ZSRS na Polskę i sowieckiej okupacji wschodniej połowy kraju, przystąpił do rozpowszechniania materiałów stalinowskiej propagandy Stowarzyszenia Przyjaciół ZSRR.

Po przylocie z Moskwy grupy dywersantów, którzy ogłosili utworzenie PPR, w 1942 roku Gruszczyński wszedł wraz ze swoim środowiskiem do tej partii. Był członkiem komunistycznej Gwardii Ludowej – potem: Armii Ludowej. Po wkroczeniu Armii Czerwonej został sekretarzem komunistycznego wojewody Śląsko-Dąbrowskiego i jednego z członków kierownictwa PPR – Aleksandra Zawadzkiego. W marcu 1945 r. objął stanowisko I wiceprezydenta Gliwic. Organizował tam także komórki partyjne PPR.

Mimo zasług dla budowy nowych władz i komunistycznych struktur partyjnych – 10 maja 1945 r. w Gliwicach został zastrzelony w czasie interwencji przez rabujących mieszkania żołnierzy sowieckich, nie zainteresowanych, do kogo strzelają.

(mkkrr)